

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Brigity Chrastilové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Ludmily Valentové a Mgr. et Bc. et Ing. Radovana Havelce v právní věci **žalobkyně: T. T. – B.**, zastoupena JUDr. Vladimírem Jablonským, advokátem, se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 55 Az 261/2004 - 20 ze dne 31. 10. 2005

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí včasnou kasační stížností proti shora označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2004, č. j. OAM - 3006/VL - 10 - ZA08 - 2004. Tímto správním rozhodnutím žalovaný vyslovil, že se stěžovatelce neuděluje azyl dle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“), a že se na ni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Z odůvodnění mj. vyplynulo, že stěžovatelčina žádost o azyl byla motivována snahou o legalizaci pobytu na území České republiky, přičemž stěžovatelka se vůbec nepokusila využít příslušných zákonných prostředků; žalovaný rovněž poukázal na rozpory v jejích výpovědích způsobující jejich nevěrohodnost.

Stěžovatelka nesouhlasí s výše označeným rozhodnutím soudu a napadá je v rozsahu výroku, jímž se žaloba zamítá a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Je přesvědčena, že krajský soud nepostupoval správně, pokud potvrdil rozhodnutí žalovaného. Ten totiž porušil zásadu materiální pravdy, která dle jejího názoru dominuje řízení o azylu, neboť se spokojil pouze s jejími tvrzeními a sám nezhodnotil další okolnosti případu, i ty stěžovatelkou neuváděné. Namítla, že některé okolnosti neuvadla z důvodu nedostatečné důvěry ve „státní úřad“, která v ní panuje na základě zkušeností ze země původu, jakož i z obavy následného stíhání osob blízkých a příbuzných.

Dále měla stěžovatelka za to, že v jejím případě byla neoprávněným zatčením a vězněním a mučením porušena základní lidská a občanská práva. Uvedla, že termín

politických práv a svobod nelze vykládat restriktivně a je nutno do této škály zahrnout i právo na osobní svobodu, lidskou důstojnost, zákaz mučení a jiného nelidského zacházení a spravedlivý proces, která byla stěžovatelce odepřena. Stěžovatelka ve svém případě spatřuje i politicko-právní rozměr, neboť byla zatčena a uvězněna příslušníky vojenských a polovojenských jednotek, které neprovádí standardní vyšetřování, ale jsou vládou používány k ilegálním akcím. Tyto pak postrádají jakékoli prvky zákonné ochrany zadržených, na což upozorňují i nezávislé organizace, které vyjmenovala.

Ve vztahu k překážkám vycestování ze země původu stěžovatelka vytýká krajskému soudu, že se ztotožnil s názorem žalovaného a nezkoumal aktuální stav v Konžské demokratické republice (dále jen „KDR“) v oblasti dodržování lidských práv, neboť vycházel pouze z neaktuálních vládních pramenů. Žalovaný si neopatřil, byť tak s ohledem na zásadu materiální pravdy učinit měl, materiály týkající se problematiky dodržování lidských práv v KDR ze zdrojů nevládních organizací, a nevypořádal se tak s žalobními námitkami stěžovatelky.

Stěžovatelka má za to, že žalovaný neprovedl dostatečné šetření ani ve vztahu k důvodům ve smyslu § 14 zákona o azylu, své rozhodnutí náležitě neodůvodnil a to je proto nepřezkoumatelné. Rovněž se nevypořádal s tvrzením stěžovatelky, že jí bylo vyhrožováno smrtí, byla vezněna a mučena a že jí takové zacházení hrozí i po návratu, nebudou-li na ni vztaženy překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Stěžovatelka nesouhlasí s tvrzením soudu, že oba účastníci souhlasili s tím, aby soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť si není vědoma, že by obdržela výzvu soudu k udělení souhlasu k řízení o její žalobě bez nařízení jednání. I kdyby přípis obdržela, což se nestalo, jeho obsahu by nerozuměla, neboť je v českém jazyce, který neovládá.

Stěžovatelka ke kasační stížnosti rovněž připojila stanovisko Amnesty International v ČR ze dne 20. 4. 2006 vyjadřující se k vnitropolitické situaci v KDR a tamním stavu dodržování lidských práv.

S ohledem na výše stěžovatelka navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 zákona s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatelka uplatnila kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Kasační stížnost je přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

- a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
- b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Po posouzení předložené kasační stížnosti z hlediska výše naznačených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka argumentuje kasačními důvody zakotvenými v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a namítá, že rozsudek krajského soudu trpí nezákonností z důvodu nesprávného posouzení právní otázky (aplikace § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu na její případ), jednak je nesprávný z toho důvodu, že nepostihl vadu řízení spočívající v tom, že správní orgán při svém rozhodnutí vyšel z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Stěžovatelka přitom poukazuje na povinnost správního orgánu zjistit přesně a úplně skutkový stav. Namítá rovněž vadu řízení před soudem spočívající v rozhodnutí soudu bez nařízení jednání.

K takové argumentaci stěžovatelky Nejvyšší správní soud předně poukazuje na skutečnost, že v otázce dokazování a rozsahu zjišťování skutkového stavu v azylovém řízení je jeho judikatura konstantní a lze na ni plně odkázat, a to především na rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, v němž bylo jasně konstatováno, že správní orgán v řízení o udělení azylu není povinen sám, aniž účastník řízení něco tvrdí, vyhledávat v jeho případě možné znaky pronásledování z azylově relevantních důvodů.

K otázce zásadních rozporů ve výpovědích vážících se k azylově relevantním důvodům a důvodům pro vztažení překážek vycestování (v daném případě místo zatčení; osoba, která zajistila vycestování; místo odletu; popis „mučení“; časová nekoherentnost určení doby pokusu o převrat KDR) způsobujících nevěrohodnost výpovědí a svědčících o účelovosti tvrzení se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 19. 1. 2007, č. j. 4 Azs 66/2006 - 99 či v rozsudku z 21. 2. 2007, č. j. 8 Azs 45/2006 - 57. Lze rovněž odkázat na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 2. 2006, č. j. 60 Az 86/2005 - 30, podle něhož nevěrohodnost tvrzení, zejména vzhledem k jejich rozporuplnosti, znemožňuje

správnímu orgánu shledat u žadatele o azyl podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Nejvyšší správní soud dále poukazuje na skutečnost, že s ohledem na konstatovanou nevěrohodnost výpovědi stěžovatelky neshledal, že by výše zmiňované stanovisko Amnesty International v ČR popisující obecnou situaci v zemi původu stěžovatelky mohlo ovlivnit posouzení daného případu.

Ve vztahu k rozhodování správního orgánu o udělení azylu z humanitárních důvodů, Nejvyšší správní soud podotýká, že se jím zabýval již ve své předchozí judikatuře, která dává dostatečnou odpověď na stěžovatelčiny námitky. Za všechny lze jmenovat např. rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48 či rozsudek č. j. 6 Azs 5/2006 - 46 ze dne 29. 6. 2006, co se týče otázky míry přezkumu správního uvážení lze jmenovat např. rozsudek ze dne 20. 7. 2006, č. j. 6 Azs 13/2006 - 38.

Pokud jde o námitky vážící se k nedoručení výzvy soudu ze dne 2. 2. 2005, zda stěžovatelka souhlasí s jednáním soudu bez nařízení jednání, je nutno konstatovat, že ze soudního spisu zcela zřejmě vyplývá, že tuto výzvu stěžovatelka převzala dne 18. 2. 2005. a její tvrzení, že výzvu vůbec neobdržela, tak není relevantní. Ve vztahu k námitce stěžovatelky, že by i v případě převzetí výzvě nerozuměla, Nejvyšší správní soud uvádí, že problematikou soudních písemností v cizím jazyce se již rovněž obsažně zabýval, přičemž je možné plně odkázat na jeho závěry učiněné např. v rozsudku ze dne 11. 10. 2006, č. j. 6 Azs 412/2005 - 65.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura správních soudů poskytuje tedy dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu